

РЕШЕНИЕ

№ 2611

гр. София, 21.01.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав, в
публично заседание на 12.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златка Илиева

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **10644** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Образувано е по искова молба на "БЕТАПАРК" ООД, ЕИК[ЕИК], чрез адв. Д. П., АК - Б. и адв. Я. Н., САК, със съдебен адрес [населено място], [улица], с която е предявен иск срещу КЕВР за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди - пропуснати ползи, от незаконосъобразно бездействие на Комисията за енергийно и водно регулиране / КЕВР/Комисията/ по чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ. Сумата се претендира на основание чл.1 ал.1 от ЗОДОВ, а в условията на евентуалност, на основание чл.2в ал.1 от същия закон.

С писмена молба от 14.03.2025г. (л.173 и л.174), след указания на съда, ищецът е уточнил исковата претенция, като конкретизира, че претендира заплащане на обезщетение за вреди, произтичащи от незаконосъобразно фактическо бездействие от страна на КЕВР да инициира административно производство по издаване на административен акт, с който да измени премията, дължима на „БЕТАПАРК“ ООД за исковия период 01.01.2024г. - 30.06.2024г. Изложени са твърдения, че отсъствието на действия в насока изменение на премията, при настъпили законовоопределените предпоставки, води до извод за бездействие на КЕВР да предприеме определените в закона действия-в случая да издаде ново решение за изменение на премиите. Посочено е, че за периода 01.07.2023-30.06.2024г. КЕВР е определила прогнозна пазарна цена с Решение №Ц-13/30.06.2023г., поправено с Решение №ФГ-13/25.10.2023г.. В исковата молба се твърди, че за посочения по-горе период е налице съществено изменение с над 15 на сто. По изложените съображения се твърди, че ако КЕВР е изпълнила задължението си по чл.31б ал.2 ЗЕ, то за посочения период дружеството-ищец е щяло да получи премия в размер на

515,41лв./МВтч, а не 448,84лв./МВтч.

Съобразно допуснатото с протоколно определение от 12.11.2025г., на основание чл. 214, ал.1, изр. 3 от ГПК, вр. с чл. 144 АПК, изменение размера на предявените искове, се иска постановяване на съдебно решение, с което КЕВР да бъде осъдена да заплати на „БЕТАПАРК“ ООД, ЕИК[ЕИК], обезщетение за пропуснати ползи в размер на 93 286,76 лв., ведно със законните лихви в размер на 5 328,82 лв., както следва:

- сумата от 8 166,27 лв. (осем хиляди сто и шестдесет и шест лева и двадесет и седем стотинки) без ДДС, представляваща обезщетение за претърпени вреди от бездействие на Комисията за енергийно и водно регулиране да измени премията за периода 01.01.2024 г. - 31.01.2024 г.;
- законна лихва за забава от 757,01 лв. (седемстотин и петдесет и седем лева и една стотинка) върху горепосочената главница за забава от 01.07.2024 г. до датата на подаване на исковата молба (29.10.2024 г.);
- сумата от 11 624,06 лв. (единадесет хиляди шестстотин и двадесет и четири лева и шест стотинки) без ДДС, представляваща обезщетение за претърпени вреди от бездействие на Комисията за енергийно и водно регулиране да измени премията за периода 01.02.2024 г. - 29.02.2024 г.;
- законна лихва за забава от 939,51лв. (деветстотин и тридесет и девет лева и петдесет и една стотинки) върху горепосочената главница за забава от 01.07.2024 г. до датата на подаване на исковата молба (29.10.2024 г.);
- сумата от 13 536,88 лв. (тринадесет хиляди петстотин и тридесет и шест лева и осемдесет и осем стотинки) без ДДС, представляваща обезщетение за претърпени вреди от бездействие на Комисията за енергийно и водно регулиране да измени премията за периода 01.03.2024 г. - 31.03.2024 г.;
- законна лихва за забава от 938,55 лв. (деветстотин и тридесет и осем лева и петдесет и пет стотинки) върху! горепосочената главница за забава от 01.07.2024 г. до датата на подаване на исковата молба (29.10.2024 г.);
- сумата от 19 201,77 лв. (деветнадесет хиляди двеста и един лева и седемдесет и седем стотинки) без ДДС, представляваща обезщетение за претърпени вреди от бездействие на Комисията за енергийно и водно регулиране да измени премията за периода 01.04.2024 г. - 30.04.2024 г.;
- законна лихва за забава 1 103,30лв. (хиляда сто и три лева и тридесет стотинки) върху горепосочената главница за забава от 01.07.2024 г. до датата на подаване на исковата молба (29.10.2024 г.);
- сумата от 16 921,10 лв.1 (шестнадесет хиляди деветстотин и двадесет и един лева и десет стотинки) без ДДС, представляваща обезщетение за претърпени вреди от бездействие на Комисията за енергийно и водно регулиране да измени премията за периода 01.05.2024 г. — 31.05.2024 г.;
- законна лихва за забава от 777,81 лв. (седемстотин и седемдесет и седем лева и осемдесет и една стотинки) върху горепосочената главница за забава от 01.07.2024г. до датата на подаване на

исковата молба (29.10.2024 г.);

- сумата от 23 836,68 лв. (двадесет и три хиляди осемстотин и тридесет и шест лева и шестдесет и осем стотинки) без ДДС, представляваща обезщетение за претърпени вреди от бездействие на Комисията за енергийно и водно регулиране да измени премията за периода 01.06.2024 г. - 30.06.2024 г.;
- законна лихва за забава от 812,64 лв. (осемстотин и дванадесет лева и шестдесет и четири стотинки) върху горепосочената главница за забава от 01.07.2024г. до датата на подаване на исковата молба (29.10.2024 г.);
- законната лихва за забава върху главниците за периода от датата на подаване на исковата молба до датата на окончателно изплащане на дължимите суми.

Алтернативно, в случай, че се уважи възражението на ответника за дължимост на изменение на премиите от 01.05.2024г., се претендира уважаване на исковите за периода м.май – юни, 2024г., ведно със съответните лихви за това, в размер общо на 51 876,80 лева.

В съдебно заседание се поддържа исковата молба, като се претендират разноските по делото, съгласно представени списък и доказателства за плащане на адвокатския хонорар. Депозирани са и писмени бележки.

Ответникът- Комисията за енергийно и водно регулиране, оспорва предявените иски в писмения отговор на исковата молба и в представените писмени бележки. Излага становище, че искът е недопустим, като твърди, че ищецът не може да се позовава на Директива 2018/2011, тъй като частноправните субекти черпят права от въведените в националния правен ред законодателни мерки. Алтернативно, счита същия за неоснователен, тъй като административният орган не действа при условията на обвързана компетентност. Поради това, като не е инициирала производство за издаване на решение за изменение на премии, съгл. чл.31б ал.2 ЗЕ, не е налице незаконосъобразно бездействие. В допълнение, са изложени твърдения, че не е осъществен фактическия състав за изменение на премиите съгл. чл.31 б ал.2 ЗЕ-не е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за съответния период спрямо постигнатата и прогнозна такава за оставащия срок от регулаторния/ценови период. Дори да се приеме обратното, счита, че ищецът може да претендира вреди само за периода от 01.05.2024 до 30.06.2024г. Ответникът оспорва изчисленията на ищеца за размера на вредите, като неправилно. Отрича и реалността на твърдяната пропусната полза. Относно основателността на предявените, при условията на евентуалност, иски, с правно основание чл.2в ал.1 ЗООДВ, счита, че в конкретния случай нормите на чл.4 §3 и чл.6 §1 и 2 не съдържат права с достатъчно определено съдържание, като твърди, че не е налице достатъчно съществено нарушение на правото на ЕС, както и че принципът на оправдани правни очаквания не е нарушен. В заключение, се иска от съда да отхвърли предявените иски. Претендират се разноси по делото за юрисконсултско възнаграждение, като се прави и възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение , заплатено от ищеца.

Представителят на Софийска градска прокуратура счита, че предявените искиви претенции са неоснователни и недоказани.

Административен съд - София град, като съобрази доводите и исканията на страните, намира следното от фактическа страна:

Не се спори по делото, че ищецът „БЕТАПАРК“ ООД притежава фотоволтаична електрическа централа „Бетапарк“, с инсталирана мощност от 2 МВт, разположена в ПИ 119015 и ПИ 119017 (стар ПИ 119016), землището на [населено място]. Централата е въведена в експлоатация с Разрешение за ползване №ДК-07-ЮЗР-85/13.10.2010г., издадено от Началник РДНСК Югозападен район /л.92/.

Произвежданата от дружеството електрическа енергия се изкупува съгласно договор, сключен с „ЧЕЗ Електро България“ АД - №119/01.12.2010г. /л.93 и сл./

Ищецът е сключил с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ („ФСЕС“) Договор за компенсиране с премии №ВЕИ-195 от 31.07.2019г. в сила от 01.08.2019г. със срок на валидност до 13.10.2035г. /л.104/, който е действащ и към настоящия момент. Съгласно договора, размерът на премията се определя на основание §34, ал.2 от ЗИД на ЗЕ, а именно като разлика между определената до влизането в сила на ЗИД на ЗЕ преференциална цена, съответно актуализираната преференциална цена на обекта, и определената за този период прогнозна пазарна цена за електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници в зависимост от първичния енергиен източник /л.107/.

В тази връзка, „БЕТАПАРК“ ООД получава премии за произведеното количество електрическа енергия от собствения си ФЕЦ, включително и за процесния период 01.01.2024 г. - 30.06.2024 г. Размерът на премията, дължима в полза на „БЕТАПАРК“ ООД, за периода 01.07.2023г. - 30.06.2024 г., е определената от КЕВР с Решение №Ц-13 от 30.06.2023г. /л.24 и сл./, поправено за явни фактически грешки с Решение №ФГ-3 от 25.10.2023г. на КЕВР, и е в размер на 448,84 лв/МВт, посочено по т.1.9 от Решение №Ц-13/30.06.2023г. /л.49/

В хода на съдебното производство са назначени основна и допълнителна съдебно-икономическа експертиза. В същите вещото лице е дало заключение в различни варианти, съобразно поставените от страните и съда въпроси, като е взело предвид приложените по делото доказателства, изисканите от КЕВР данни за цени на български фючърси на ЕЕХ /European energy Exchange/ за процесните периоди, ЗЕ, Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия и въведената в нея Методика за определяне на прогнозна пазарна цена - Раздел III „а“. Съдът кредитира с доверие дадените заключения, като добросъвестни и компетентни.

За да изчисли премията, съответстваща за групата производители, при приложима преференциална цена за ищеца от 699,11 лв./МВтч, вещото лице е посочило в заключението си, че първо трябва да се определи прогнозна пазарна цена за базов товар и да се коригира със съответния коефициент. Достигнал е до извода, че ако не са направени допълнителни корекции-

прогнозна цена за базов товар за периода 01.01.2024 г. - 30.06.2024 г. е 185,47 лв./МВтч, групов коефициент, изчисленият от КЕВР в Решение № Ц-13/30.06.2023г.- 0,97619, прогнозна пазарна цена за групата на производителите на електрическа енергия, произведена от слънчева енергия е 181,05 лв./МВтч, и следователно премията за електрическа енергия, произведена от слънчева енергия, при преференциална цена 699,11 лв./МВтч, е 518,06 лв./МВтч. Сочи се, че при прилагане на корекция надолу от 5%, както е подходено в Решение № Ц-13/30.06.2023 г., се изчислява прогнозна пазарна цена за групата на производителите на електрическа енергия, произведена от слънчева енергия - 176,70 лв./МВтч, и следователно премията за електрическа енергия, произведена от слънчева енергия, при преференциална цена 699,11 лв./МВтч, е 522,41 лв./МВтч.

Като е приложило начина, по който е определена прогнозната пазарна цена за групата на производителите на електрическа енергия, произведена от слънчева енергия, вещото лице е изчислило премия за електрическа енергия, произведена от слънчева енергия при ППЦБТ с корекция надолу 5 процента, като за периода м.януари 2024г.-м. юни 2024г. вкл., е получена сумата в размер на 93286,76.00лв. и законни лихви в размер на 5328,82 лв. /стр.26 от СИЕ/.

Разликата между получените премии и дължимата такава, във вариант, ако същата се дължи само за месеците май и юни 2024г. е определена на 50015,12 лева, ведно със съответните лихви /стр.29 от СИЕ/.

Видно от заключението, вземайки предвид данните не към м.декември, а към м.ноември 2023г., прогнозната пазарна цена за базов товар за периода 01.01.2024г.-30.06.2024г., на база постигната цена на електрическата енергия за периода 01.07.2023г.-30.11.2023г. се изчислява в размер на 219лв./МВтч., като отклонението е равно на 14,6 %. , т.е, под 15 %.

В допълнителното заключение на СИЕ е даден отговор за размера на разликата между получените премии и дължимата такава, без прилагане на корекция от 5% надолу и вземайки предвид данните за м. ноември 2023г. Същият е определен на 50 364,96 лева. В съответствие с това е определен и размера на дължимата законна лихва за забава / вж. отг. на въпрос №6/.

С Решение № Ц-15 от 30.06.2024г. на КЕВР е направено изискуемото от чл. 31б, ал.2 ЗЕ изменение на премиите.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна съдът следното:

Предявеният иск по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ е допустим, по следните съображения:

Съгласно цитираната разпоредба, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни

органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, както и за вредите, причинени от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконовни нормативни актове. В чл. 204 АПК са регламентирани условията за допустимост на предявения иск, като според ал.4, когато вредите се претендират от незаконосъобразно бездействие, както е в настоящия случай, незаконосъобразността му се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетението.

Искът е предявен от лице, претендиращо имуществени вреди в резултат на незаконосъобразно бездействие на ответника. Спазена е разпоредбата на чл. 205 от АПК, съгласно която искът се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. В случая това е КЕВР, която съгласно чл. 10, ал. 2 от Закона за енергетиката /ЗЕ/ е юридическо лице. Съгласно т. 2 от ТП № 2/2014 от 19.05.2015 г. на ОС на Гражданската колегия на ВКС и Първа и Втора колегии на ВАС, разграничителният критерий за приложимия правен ред (ЗОДОВ или чл. 45-49 от ЗЗД) при претенции за вреди от дейност на органи, които не са част от изпълнителната власт /съгласно чл.10 ал.3 от ЗЕ при осъществяване на своите правомощия КЕВР е независима от изпълнителната власт/, е основният характер на дейността на органа, от чиито актове, действия или бездействия са причинени вредите. Когато вредите са причинени при или повод изпълнение на административна дейност, компетентни са административните съдилища. Без съмнение КЕВР е натоварена с изключителна компетентност да регулира дейностите в енергетиката и във водоснабдяването и канализацията съгласно чл.10 ал.1 ЗЕ.

В случая се претендира присъждане на обезщетение за вреди, настъпили от незаконосъобразно бездействие на административен орган, а именно – неизпълнение на задължението по чл.31б ал.2 ЗЕ/в сила от 13.10.2023г./, съгласно която разпоредба, КЕВР следва да инициира производство за изменение на определените премии, при условие че е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия, но не по-често от веднъж на 6 месеца.

По изложените съображения, исквете са допустими в производство по реда на чл.203 и сл. АПК и подсъдни на Административен съд София-град, съобразно чл. 7 ЗОДОВ.

По основателността, съдът намира следното:

Отговорността на държавата по ЗОДОВ е специална деликтна отговорност спрямо общата такава, уредена в чл.45 и сл. от ЗЗД. Тази отговорност произтича от общото задължение на държавата/общините при осъществяване на правомощията им техните органи и длъжностни лица да спазват правата и не накърняват законните интереси на гражданите, респ. юридическите лица. Същата има обективен характер – възниква при наличие на изрично предвидените в закона предпоставки и не е обусловена от наличието на виновно поведение от страна на конкретно длъжностно лице, причинило с поведението си вредата/ чл.4 ЗОДОВ/. Отговорността на

държавата по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ може да бъде ангажирана само за имуществените и неимуществените вреди, които са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Предпоставките, които следва да са кумулативно налице, за да се реализира отговорността по чл.1, ал.1 ЗОДОВ са: незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице, по повод осъществяваната от него административна дейност; вреда – имуществена или неимуществена; пряка причинно-следствена връзка между нея и незаконосъобразния акт/действие/бездействие.

В конкретния случай, както бе посочено по-горе, исковата претенция се основава на незаконосъобразно бездействие на административен орган или длъжностно лице при или по повод изпълнение на административна дейност – нарушение на разпоредбите на чл.31б ал.2 /в сила от 13.10.2023г./ Закона за енергетиката, съгласно която разпоредба КЕВР изменя определените премии, но не по-често от веднъж на 6 месеца, при условие че е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия.

Следва да се отбележи, че когато визира незаконосъобразно бездействие, разпоредбата на чл.1, ал.1 ЗОДОВ има предвид незаконосъобразно фактическо бездействие по см. на чл.256 АПК, т.е. бездействието на административен орган по задължение, произтичащо пряко от нормативен акт или което той е длъжен да извърши по силата на закона. Под незаконосъобразно бездействие следва да се разбира "дължими по силата на закона фактически действия, *включително и действия, за които по смисъла на чл. 21 от АПК, органът постановява индивидуален административен акт*, както и фактически действия, които са административна услуга по смисъла на § 1, т. 2, в. "в", "г" и "д" от Закона за администрацията (в този см. Реш. № 2914/ 20.03.2025 г. на ВАС по адм. д. № 9719/2024 г.). За да бъде основание за реализиране на имуществена отговорност, бездействието трябва да е незаконосъобразно и да е на административен орган, който е овластен да извърши съответното действие. То е противоправно тогава, когато последният е бил длъжен да действа и то по-точно определен начин, т.е. в условията на обвързана компетентност.

Съгласно чл. 21, ал. 1. т. 86 от ЗЕ, КЕВР определя ежегодно в срок до 30 юни премии за електрическа енергия от ВИ, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW.

В § 68, ал. 3 от ПЗРЗИДЗЕ, обн. ДВ, бр. 9 от 2021 г. и чл. 22а от НРЦЕЕ, е предвидено, че премиите се изчисляват като разлика между определената преференциална цена, съответно актуализираната преференциална цена на обекта, и определената за този период прогнозна пазарна цена за електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници в зависимост от първичния енергиен източник.

В чл. 31б, ал.2 ЗЕ изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г., е предвидено, че КЕВР *изменя* определените премии, но не по-често от веднъж на 6 месеца, при условие че е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия.

Видно от така посочената разпоредба, КЕВР има задължението да измени определените премии при наличие на две предпоставки: 1/ да е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия и 2/ изминал 6-месечния период.

Съдът не споделя възраженията на ответника, че не става въпрос за задължение, а за възможност на КЕВР да измени определените премии, поради което същата действа при условията на оперативна самостоятелност.

При съпоставка на чл. 31б, ал.2 ЗЕ изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г., в предходната му редакция/ в сила до 13.10.2023г./, е видно, че, КЕВР действително е действала при условията на оперативна самостоятелност, тъй като тогава разпоредбата е предвиждала, че *“Комисията има право при необходимост да измени определените премии,...”* За разлика от преди, понастоящем, КЕВР има *задължението* да измени определените премии, при наличие на горепосочените предпоставки. Това следва от използвания от законодателя израз в чл. 31б, ал.2 ЗЕ изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г., *„КЕВР изменя определените премии“*. Допълнителен аргумент в тази насока е и редакцията на алинея 1 на чл.31б ЗЕ, която не е изменена от законодателя. Същата, както сега, така и в предходните редакции, предвижда, че *„Комисията има право, при необходимост да изменя утвърдените цени на електрическата енергия....“*. Горното обуславя извод, че при определяне на посочените цени по ал.1 на чл.31б ЗЕ КЕВР действа при условията на оперативна самостоятелност, но що се отнася до изменение на определените премии, законодателят е въвел задължението за КЕВР да ги изменя при наличие на горепосочените предпоставки. Ето защо, съдът приема, че в този случай Комисията действа при условията на обвързана компетентност.

Първата предпоставка за възникване на задължението на КЕВР да инициира производство по изменение на премиите, е да е налице *„съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за съответен период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар“*.

Понятието "съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за съответен период спрямо постигнатата и прогнозната такава за

оставащия срок от периода на организиран борсов пазар" има легална легалната дефиниция в разпоредбата на §1, т. 16а от ДР на Наредбата №1 от 14 март 2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия („НРЦЕЕ“), която предвижда, че съществено изменение е налице, ако това изменение е в размер над 15 % . Съдът намира доводите на ответника в насока, че преценката за това дали е налице съществено изменение е оставена на дискрецията на регулатора. Напротив, при наличие на изменение над посоченото по-горе, КЕВР е длъжна да измени премиите. Единственото условие за това е да се направи преценка дали за посочения в закона 6-месечен период е налице съществено изменение.

Видно от заключението на СИЕ, налице е съществено изменение, и същото безспорно надвишава законово определения праг от 15%. В тази връзка, съдът намира, че следва да бъдат съобразени данните за прогнозните цени към м.декември 2023г., а не тези към предходния месец, тъй като премиите се изменят от 01 януари на следващата година и данните към месец декември са по-близки и относими към прогнозата, която следва да се направи. Още повече, че очевидно такава е и практиката на КЕВР от 2022 г. и 2025г. / вж. Решение Ц-1 /01.01.2025г./.

Не се спори по делото, че след Решение Ц-13/30.06.2023г., размерът на премиите не е променян, до издаването на Решение Ц-15 /30.06.2024г.

Спорният въпрос между страните е и, кога КЕВР е следвало да измени премиите и по-специално дължимо ли е било подобно действие към 01.01.2024г.

Изменението на чл.31б ал.2 ЗЕ е влязло в законна сила от 13.10.2023г.

Съдът намира, че действието на тази законова разпоредба е такова, че с изтичането на предвидения в нея срок, административният орган е бил длъжен да действа. Изменената разпоредба има т. нар. несъщинско обратно действие върху заварени правоотношения. Нововъведеният правен режим преурежа за в бъдеще заварени правоотношения, които не са приключили (несъщинска ретроактивност), за разлика от същинската ретроактивност (Решение № 5/11.05.2017 г. на Конституционния съд).

Предвид това, съдът счита, че към 01.01.2024г. КЕВР е имала задължението да измени размера на премиите, тъй като, от една страна, е било налице съществено изменение над 15%, и към 01.01.2024г. е изминал период повече от 6 месеца, считано от последното изменение след Решение Ц-13/30.06.2023г.

Несподелима от съда е и тезата, че шестмесечният срок, в който КЕВР следва да изменени цените, следва да се брои от 13.10.2023г.-датата на влизане в сила на

изменението на чл.31б ал.2 ЗЕ, поради което първата възможна промяна в премиите е следвало да бъде направена едва на 13.04.2024г. Както бе посочено вече, с цитираното изменение шестмесечният срок, въведен от законодателя е запазен. Налице изменение само досежно императивно въведеното задължение за действие, а не за такова, по преценка на административния орган. Ето защо, за КЕВР е съществувало нормативно установено задължение да предприеме действия по издаване на акт за определяне нов размер на премиите, считано от 01.01.2024г. Като не е сторила това, същата е бездействала незаконосъобразно. Това е така, тъй като констатираното бездействие е при изпълнение на административна дейност, доколкото КЕВР е държавен орган и определянето на премиите, съгласно и в сроковете, предвидени в чл. 31б, ал.2 ЗЕ е свързано с правомощията и по определянето на енергийната политика, регулирането и контрола, съгласно чл.1, ал.1 от ЗЕ.

Неоснователни са възраженията на ответника, че по отношение на премиите, регулаторният/ценови период започва от 01.07 на съответната година и е с продължителност до 30.06. на следващата година, когато КЕВР е задължена да приема ново решение на основание чл.21 ал.1 т.8б ЗЕ. Разпоредбата на чл.31б ал.2 ЗЕ, както в настоящата, така и в предходната си редакция, изрично предвижда 6-месечен период на изменение, поради което подход за регулиране на цените на една календарна година е незаконосъобразен.

Следователно, налице е първата предпоставка за ангажиране отговорността на ответника по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ – незаконосъобразно бездействие при или повод изпълнение на административна дейност.

Според трайното разбиране, наложило се в теорията и в съдебната практика, вредите са последици от засягане на субективни права, на защитени от правото блага, които не са предмет на права, както и от накърняване на фактически отношения, които правото защитава.

В настоящия случай се претендират пропуснати ползи. Същите са налице, когато неблагоприятното въздействие е осуетило едно сигурно увеличаване на имуществото на засегнатото лице, т.е. пропуснатата полза е едно неосъществено, поради неблагоприятното въздействие, сигурно увеличаване на имуществото.

Ищецът претендира обезщетение, равняващо се на разликата между по-високата премия, която ответникът е бил длъжен да определи и тази, която същият е получил от ФСЕС.

Страните не спорят, че "БЕТАПАРК" ООД, респективно- експлоатираната от него фотоволтаична централа, е произвела реално и продала реално на организирания борсов пазар количествата електрическа енергия, за които се твърди, че не е определена своевременно по-висока премия.

Не се спори също, че ищецът е сторил всички необходими разходи за произведеното и предадено количество енергия.

От заключението на СИЕ безспорно се установи, че към 01.01.2024г. е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период, спрямо постигнатата и прогнозната такава, за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия и същото надвишава значително законоустановения праг от 15 %./ вж. л.341/.

При тези обстоятелства, и с оглед императивното изискване за действие от страна на КЕВР да инициира производство по изменение размера на дължимата премия, след изтичане на 6-месечния срок от предходното изменение, съдът приема, че пропуснатите ползи на ищеца са реални и неизменни.

В случая, като не получил премиите в размера, в който е следвало да бъдат изменени от КЕВР, за ищеца е настъпила вреда, която представлява разликата между изплатените му премии през исковите периоди и тези, които биха били изплатени, ако органът не бе бездействал и бе изпълнил задължението си по чл. 31б, ал.2 от ЗЕ.

Правната теория и съдебната практика са установили критерии, от които да се изхожда при дефинирането на тези понятия. Според правната доктрина водещи при определянето на съдържанието на понятията "пряка и непосредствена последица" са теорията за равноценността, според която един факт е причина за резултата, когато, ако този факт е липсвал, то резултатът не би настъпил, и адекватната теория, съгласно която причина са тези условия, които причиняват резултата нормално, типично, адекватно, а не по изключение. В практиката на Върховния касационен съд, обективизирана в Решение № 81/27.1.2006 г. по гр. д. № 23/2005 г. на 4 гражданско отделение на ВКС, Решение № 129/25.07.2005 г. по гр. д. № 2439/2003 г. на същото отделение на ВКС и други е възприето разбирането, че "... непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преки са тези, обосновават причинната връзка между противоправността на поведението на деликвента и вредите".

Съгласно §68 ал.3 от ПЗР на ЗИДЗЕ, ФСЕС изплаща премии в размер на разликата между определената преференциална цена и определената прогнозна цена. КЕВР, която е натоварена с властнически правомощия по регулиране на дейностите в областта на енергетиката, е длъжна да инициира производство по чл. 31б, ал.2 от ЗЕ. До издаването на решение Ц 15 от 30.06.2024г. ФСЕС е изплащал премия в размер , определен от предходното решение на КЕВР от 30.06.2023г., който, както се установи, е значително по-нисък от дължимия.

Съдът намира, че между незаконосъобразното бездействие на ответника, въпреки наличието на всички предпоставки за изменение на премиите, и причинените вреди под формата на пропуснати ползи, съдът намира, че е налице пряка причинна връзка. Последната не е прекъсната и опосредена от сключения между ищеца и ФСЕС Договор

за компенсиране с премии ВЕИ-86 от 31.10.2018 г. в сила от 01.01.2019 г., със срок на валидност до 10.05.2032 г., тъй като размерът на премиите, определен от КЕВР е задължителен за тях по силата на оправомощаването на ответника от закона да я определя. Следователно, след като ответникът КЕВР е бездействал, като не е изменил премиите, в нарушение на закона, той следва да понесе и гражданска отговорност за вредите, причинени от това./ в този см. Реш. № 1030/27.01.2021г. по адм. д. № 8886/2020г.;Реш. № 1757/10.02.2021г. по адм.д. № 5667/2020г.; Реш.№ 1105/ 28.01.2021г. по адм. д № 904/2020г.; Реш.№ 9216/17.08.2021г. по адм.д. № 9683/2020г.;Реш.№ 17672/ 23.12.2019г. по адм. д. № 4340/2019г. ; Реш.№ 9212/17.08.2020г. по адм. д. № 9684/2020г., всички на ВАС/.

По изложените съображения, и като съобрази заключението на основната СИЕ в раздел I т.1-7., и определяне на дължимата премия в размер на 522,41 лв/МВтч, при прилагане на корекция надолу, както е подхождано в Решение Ц-13/20.06.2023г., съдът приема, че стойността на разликата в приходите от премия възлиза на 93 286,76 лева / вж. л. 345/, от които:

- 8 166,27 лв. за периода 01.01.2024 г. -31.01.2024 г.;
- 11 624,06 лв. за периода 01.02.2024 г. - 29.02.2024 г.;
- 13 536,88 лв. за периода 01.03.2024 г. - 31.03.2024 г.;
- 19 201,77 лв. за периода 01.04.2024 г. - 30.04.2024 г.;
- 16 921,10 лв. за периода 01.05.2024 г. - 31.05.2024 г.;
- 23 836,68 лв. за периода 01.06.2024 г. - 30.06.2024 г.;

Съдът, по мотивите, посочени в съобразителната част на настоящото решение, приема варианта от заключението на СИЕ, в който за направените изчисления са използвани предоставените от КЕВР данни за м. декември 2023г., за целия исков период.

С оглед на това, предявеният главен иск за заплащане на обезщетение за претърпени вреди от бездействие на Комисията за енергийно и водно регулиране да измени премията, следва да бъде уважен изцяло, в посочения размер от 93 286,76 лева.,

Сумата от 93 286,76 лева., следва да бъде присъдена ,ведно със законната лихва върху нея, считано от датата на подаване на исковата молба- 29.10.2024г. до окончателното и изплащане.

Предвид извода за основателност на предявения иск на основание чл.1 ал.1 ЗООДВ, съдът намира , че не са налице предпоставките на закона за разглеждане същата по размер претенция, в условията на евентуалност, на основание чл.2в ал.1 ЗОДОВ.

Основателността на главния иск обуславя такава и на акцесорната претенция за заплащане на лихви върху главниците на присъжданите обезщетения. Върху определените като обезщетения за непозволено увреждане суми се дължи законната лихва от деня, в който вземането за обезщетение за вреди става изискуемо. В случая следва да се приложи разрешението, дадено с Тълкувателно решение №3 от 22.04.2004 год. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004г., ОСГК и по т.4 от ТР № 3/22.04.2005 год. по тълк. дело №3/2004 год. на ОСГК на ВКС, според което изискуемостта на законната лихва

върху обезщетението е от момента на преустановяването на незаконни действия или бездействия на административните органи. В тази връзка, съдът съобрази заключението на вещото лице относно размера на лихвите, тъй като същото е съобразено с петитума на исковата молба и цитираната съдебна практика. Дължимата законна лихва за забавено плащане следва да бъде изчислена от деня, следващ издаването на Решение Ц-15 /30.06.2024г., а именно – от 01.07.2024г. Видно от заключението, размерът на дължимата законна лихва върху установената главница от 93 286,76 лева възлиза на 5328,82 лв., до който размер предявеният иск се явява основателен и доказан.

Предвид своевременно отправените искания, в тежест на страните следва да бъдат възложени сторените по делото разноски, съобразно изхода на спора.

В случая при определяне размера на адвокатското възнаграждение, с оглед направеното възражение по чл.78 ал.5 ГПК, съдът взе предвид, че минималният хонорар по делото по Наредбата за минималните възнаграждения за адвокатската работа, с оглед материалния интерес, е почти 11000 лв. /с ДДС/. В случая следва да бъдат взети предвид фактическата и правна сложност на делото, броя на проведените съдебни заседания, участието на двама процесуални представители /за всяка от страните/, изслушването на две експертни заключения, изготвянето на писмени бележки и становища. С оглед на това, съдът счита, че така заплатеният и претендиран адвокатски хонорар от 12 000лв. /с ДДС/ е близък до минималния, съответен на предмета на делото, поради което възражението за прекомерност е неоснователно.

Предвид изложеното, ответникът следва да заплати на ищеца разноските по делото в общ размер на 13 315 лв., в това число- адвокатско възнаграждение, държавна такса и възнаграждение за СИЕ.

Горните суми следва да бъдат присъдени в тяхната еурова равностойност, съобразно правилата на Закона за въвеждане на еврото в Република България.

Воден от горното Административен съд София-град, Първо отделение, 18-ти състав:

РЕШИ:

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да заплати на "БЕТАПАРК" ООД, ЕИК[ЕИК], представлявано от адв. Д. П., АК - Б. и адв. Я. Н., САК, със съдебен адрес [населено място], [улица], обезщетение за имуществени вреди – пропуснати ползи, причинени от незаконосъобразно бездействие на КЕВР да изпълни задължението си по чл. 31б, ал.2 от Закона за енергетиката, за периода от 01.01.2024г. – 30.06.2024г., в размер общо на еуровата равностойност на 98 615,58 лв./ деветдесет и осем хиляди шестстотин и петнадесет лева и 58 стотинки/, от които 93 286,76 лева – главница и 5 328,82 лв. - законна лихва, за периода от преустановяване на бездействието -01.07.2024г., до подаване на исковата молба - 28.10.2024г., ведно със законната лихва за забава върху главницата от 93 286,76 лева/ в еурова равностойност/, считано от датата на подаване на исковата молба -29.10.2024г., до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да заплати на "БЕТАПАРК" ООД, ЕИК[ЕИК], със съдебен адрес [населено място], [улица], разноси по делото в размер на еврвата равностойност на 13 315 лв. / тринадесет хиляди триста и петнадесет лева/.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховен административен съд на Република България, в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ